

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/juni 2019
Institution	Kolding HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Tysk B fortsætter, valgfag (ny læreplan)
Lærer(e)	Lotte Ødegaard og Claus Oluf Rossen
Hold	tyCB 1808 ty

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Landeskunde Light
Titel 2	Märchen
Titel 3	Der zweite Weltkrieg
Titel 4	Der Krimi
Titel 5	Familie und Liebe
Titel 6	Die DDR

Titel 1	Landeskunde Light (Claus Oluf Rossen)
Indhold	<p>Hvor intet andet er anført, er tekster i dette forløb fra „Dein Deutschland“ iBog af Rikke Taber og Martin Zickert Graverholt, systime 2013</p> <p>”Fakten über Deutschland” p130</p> <p>”Drei Großstädte“ p143</p> <p>„Berlin ist eine große Stadt“ af Felix Gruber p144</p> <p>„Schwarz zu blau“ Peter Fox, p203</p> <p>„Blick auf Hamburg“ af Richard Dehmel p145</p> <p>„Was ist deutsch, und was ist dänisch?“ c560</p> <p>Interviews med Jost Schlegel p 149, Christiane Kosik p151, Line Küpper p152 + Christian Jensen p153</p> <p>„Das Brot” Wolfgang Borchert, 1946 („Tyske tekster – et udvalg for 10-11 skoleår”, Gyldendalske Boghandel 1978)</p> <p>Kortfilm ”Das Brot” (http://www.youtube.com/watch?v=ujFEK-npCZA)</p> <p>„Zwischen Trümmern und Träumen“ side 21-22, af Sabine Reichel, Piper Verlag 1989</p> <p>Film: ”Das Leben der Anderen” reg.: Florian Henckel von Donnersmarck 2006.</p> <p>Film: ”Leroy” reg.: Armin Völckers 2007</p> <p>Interview om ”Siezen und Duzen” p141</p> <p>Sehenswürdigkeiten in Hamburg, München und Berlin (google.de – individuelt, læse en side og fremlægge)</p> <p>Supplerende Litteratur</p> <p>For at lette overgangen fra folkeskolen er læst en ikke-original tysksproget tekst tiltænkt D-niveau: ”Das Leben von Peter Wolff”.</p> <p>(Side 76-87 fra ”Ach so! 2B” af Niels Agerskov m.fl., Alinea 2009)</p> <p>I tilknytning hertil har vi talt om de vigtigste årstal i tysk historie fra 1939.</p> <p>Google-søgning om disse begivenheder og begreber: Anfang des zweiten Weltkrieges 1939, Ende des zweiten Weltkrieges 1945, Stunde Null, Trümmerzeit, Berlin Blockade 1948-49, Mauerbau 13. Oktober 1961, Mauerfall 9. November 1989, Wiedervereinigung 1990.</p> <p>Grammatik</p> <p>Køn. Bøje sein, werden, haben og andre svagtbøjede verber i nutid og datid. Lærerproduceret materiale.</p> <p>1. Repetitionsskrivning i fælles dokument</p>
Omfang	42 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer til sprogindlæring: Metalæring</p> <p>Der har i første forløb været fokus på metalæring.</p> <p>Hvordan lærer man sprog?</p> <p>Hvordan forberede sig?</p>

	<p>Øvelser i strategisk kompetence og risk taking både i forbindelse med tekstforståelse og egen mundtlig kompetence. (Lærerproduceret materiale)</p> <p>Vægt på øvelser, der inlærer ordforråd i forbindelse med tekster, men også hverdagsordforråd. Ved brug af f.eks. classtools.com og spil, hvor personer, huse m.m. beskrives.</p> <p>Udtale</p> <p>Oplæsning og øvelser om de tyske s-lyde</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Langt hen ad vejen har iBogens øvelser været anvendt. De stilladserer tekstforståelsen og har også gode kommunikative aspekter.</p> <p>Desuden klasseundervisning, pararbejde, informationssøgning på nettet, grundlæggende grammatik, begyndende indsigt i udvalgte samfundsmæssige og historiske problemstillinger.</p>

Titel 2	Märchen
Indhold	<p>Emnet er valgt af holdet.</p> <p>Teksterne er, hvor ikke andet er nævnt, Grimm-eventyr fra ”Märchenhaft”, Goethe-instituttets Märchenkalender fra 2012 (www.goethe.de/lrn/pro/maerchen/unterrichtsmaterial/Goethe_Maerchen_Didaktisches_Material.pdf)</p> <p>”Hänsel und Gretel”</p> <p>”Dornröschen”</p> <p>„Schneewitchen“</p> <p>„Das kleine Mädchen mit den Streichhölzern“ H. C. Andersen (kopi)</p> <p>„Das Märchen vom kleinen Herrn Moritz, der eine Glatze kriegte“ Wolf Biermann (Fra „Fahrtwind“ af Mette Grønvold og Per Præstekjær, Munksgaard 1998)</p> <p>”Jenseits der Stille” Film af Caroline Link, 1996</p> <p>”Jenseits der Stille” ved Lars Bardram, systime 1999 (scenerne 1-9, 27-29 og 34)</p> <p>Skriftlige opgaver:</p> <p>2. Märchen analyse og repetition</p> <p>3. Mundtlig fremlæggelse af eventyr</p>
Omfang	35 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer til sprogindlæring: Fluency</p> <p>Der har i dette forløb været fokus på fluency, støttet af diverse rollespil med problemstillinger fra familie og parforhold.</p> <p>Desuden Redemittel: Gengiv en tekst</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, stationsarbejde, fremlæggelse individuelt.

Titel 3	Der zweite Weltkrieg
Indhold	<p>Emnet er valgt af holdet.</p> <p>”Braune Kolonnen”</p> <p>”Frauen sind Heimat” begge af Herybert Menzel (Fra „Deutschland erwache, Texte aus dem dritten Reich“ Kirsten Molly Søholm, Gjellerup 1982)</p> <p>„Die Moorsoldaten“ Hannes Wader (Text)</p> <p>„Die Moorsoldaten“ (www.youtube.com/watch?v=aEDBkK_BthA)</p> <p>„Herr Doktor! Lassen Sie mich in Ruhe“ af E. Hiemer (Fra „Wie war’s? Ein Jahrhundert wird besichtigt“ ved Gorm Christensen og Sten Rasmussen, Gads Forlag, 1997)</p> <p>„Damals“ af Hans Magnus Enzenberger (Fra „Moderne deutsche Prosa“ DR 1977)</p> <p>„Ach, Sie sind ein Deutscher“ (Fra „Der Langläufer“ Tom Finsen, ålykke 1986)</p> <p>„Adventsgeschichten“ Katja Reider og Betina Gotzen-Beek</p> <p>„Weihnachtsgeschichten“ Julia Boehme og Vanessa Paulzen (Begge fra Loewe-Verlag 2013)</p> <p>Grammatik Ledsætninger, præpositioner. Monitorøvelser, der forsøger at integrere grammatikken i det mundtlige sprog.</p> <p>Skriftlige opgaver: 4. Fællesskrivning i OneNote som repetition</p>
Omfang	20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer til sprogindlæring: Begründen</p> <p>Der har i dette forløb været fokus på at kunne argumentere og begrunde. Dels i tekstarbejdet, og dels gennem sprogspil, der understøtter denne kompetence.</p> <p>Mere selvstændig redegørelse for tekster og perspektivering af disse.</p> <p>Brug af elektroniske ordbøger</p> <p>Eksamenstræning.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, gruppearbejde, fremlæggelse, klasseundervisning. En bevægelse mod mere selvstændige arbejdsformer.

Titel 4	Der Krimi
Indhold	<p>Hvor intet andet er anført, er tekster i dette forløb fra „Dein Deutschland“ iBog af Rikke Taber og Martin Zickert Graverholt, systime 2013</p> <p>Fiktion</p> <p>”Der Krimi – einige Informationen” af Erik Christophersen, p121</p> <p>”Mord im Hotel”, 1989, p123</p> <p>”Nasentropfen” af Ingrid Noll, 2005, p127</p> <p>”Mein fünfter Mord” af Milena Moser, 1991, p122</p> <p>Film + Buch</p> <p>”Es geschah am hellichten Tag” af Erik Dürrenmatt, 1958 (Filmen)</p> <p>„ Es geschah am hellichten Tag“ ved Lars Bardram og Bent Lantow, G.E.C. Gad, 1982</p> <p>(Szene 6-7 + 12-16 + 18 + 22 +31 + 33-35 + 43 + 52 + 60)</p> <p>Krimiartikel</p> <p>„Wegen Mordes vor Gericht, Sexfreundinnen belasten U-Boot-Kapitän Madsen“, Ingrid Raagaard, 26-3-2018 i „Bild“ online https://www.bild.de/news/ausland/peter-madsen/madsen-prozess-55212996.bild.html</p> <p>Forskellige rollespil og øvelser, hvor holdet selv skal løse krimigåde eller fastsætte straf.</p> <p>Grammatik:</p> <p>Repetition af sætningsanalyse, kongruens, bestemt og ubestemt kendeord.</p> <p>Skriftlige opgaver:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Oversættelse 6. Referat og analyse af tekst fra emnet 7. Test <p>Supplerende læsning:</p> <p>„Das Versprechen“ af Friedrich Dürrenmatt, DTV 1978 (Siderne 8-11, 96-100, 118-120)</p> <p>Første 10 minutter af „Honigfrauen” ZDF 2017</p>
Omfang	55 lektioner
Særlige fokuspunkter	Krimigenren og de forskellige punkter
Væsentligste arbejdsformer	Klassedialog, gruppe- og pararbejde, noter og skrivning i OneNote og google.doc

Titel 5	Liebe und Familie
Indhold	<p>Hvor intet andet er anført, er tekster i dette forløb fra „Dein Deutschland“ iBog af Rikke Taber og Martin Zickert Graverholt, systime 2013</p> <p>Lieder über Liebe ”Geboren um zu Leben” Unheilig, 2010 (http://www.youtube.com/watch?v=Q-L3wj_HaMQ) ”Ohne dich” Rammstein 2015 https://www.youtube.com/watch?v=0PSUYhAmFPA „Das Heidenröslein“ af J. W. v. Goethe, 1827 (http://de.wikipedia.org/wiki/Heidenr%C3%B6slein)</p> <p>Die moderne Familie, iBuch „Einführung – Die moderne Familie“ p120 Introvideo: https://www.youtube.com/watch?v=qTah_xBBdUs „Vater, Mutter und der Kleine“ Hertha Müller p163 „So leben wir“ Daniel Erk (16.12.2013) p194 „So leben wir“ Oliver Gehrs (16.12.2013) p195</p> <p>Die Familie im dritten Reich Film: „Napola“ af Dennis Gansel, 2004</p> <p>Forskellige rollespil og øvelser, hvor temaer i tilknytning til emnet belyses og diskuteres.</p> <p>Grammatik: Uregelmæssige udsagnsord, mådesudsagnsord,</p> <p>Skriftlige opgaver: 8. 10 minutters oplæg med tilhørende power-point om valgfrit emne 9. Repetitionsskrivning i fællesdokument</p>
Omfang	45 lektioner
Særlige fokuspunkter	Familien før og nu Fremlæggelse, fluency, diskussion
Væsentligste arbejdsformer	Langt hen ad vejen har iBogens øvelser været brugt. Desuden diverse kommunikative opgaver. Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, individuel fremlæggelse.

Titel 6	Die DDR
Indhold	<p>Entstehung der DDR: Lærerudarbejdet materiale</p> <p>Aufstand des 17. Juni Video: Aufstand des 17. Juni (https://www.youtube.com/watch?v=oyCz9fz6dG8) Uddrag fra hjemmeside: Landeszentrale für politische Bildung (https://www.lpb-bw.de/17_juni.html) „Die Lösung“ Bertolt Brecht „Befehl“ (Begge fra „Heute und die 30 Jahre davor“ hrsg. von Rosemarie Wildermuth, Ellermann Verlag 1978)</p> <p>Fluchtgeschichten ”Ich raste mit einem LKW in die Freiheit” Til Biermann, 11.08.2011 (www.bild.de) Fluchtgeschichten aus dem Internet, f.eks. fra følgende side: http://www.chronik-der-mauer.de/fluchten/</p> <p>Ampelmann „Eine Figur, die Geschichte schrieb“ (http://www.news.de/auto/855231768/eine-figur-die-geschichte-schrieb/1/) ”Stiefelchen und Kompass-Kalle“ http://www.youtube.com/watch?v=QndlvOhVdxE http://ampelmannshop.com/</p> <p>Fiktion ”Der Traum” Peter Abraham</p> <p>Mauerfall „Hallo Zoni“, Norbert und die Feiglinge, 1990 (Text + Video https://www.youtube.com/watch?v=1POxObBtbeg) ”Goodbye Lenin“ (Film af Wolfgang Becker, 2003) „Goodbye Lenin“ Scenerne 13-16, 31-34, 51, 59, 62, 63, 64, 68, 74, 83, 91, 116 (Bog af Mikael Busch og Erik Wikkelsøe Pedersen, Tyskforlaget 2003)</p> <p>Skriftlige opgaver: 10. Repetitionsskrivning i fællesdokument 11. Referat og analyse af tekst/film fra emnet</p>
Omfang	50 lektioner

Særlige fokuspunkter	DDR's historie, fluency, strategier ved mundtlig fremlæggelse
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, skrivning i google.docs og OneNote.